

Příprava bezpečnostního systému ČR na nadcházející hrozby

Zodpovědná příprava České republiky a jejího bezpečnostního systému musí vycházet z projekce hrozeb, které realisticky lze v následujících třech letech očekávat.

Vzhledem k [očekávanému a předpokládatelnému vývoji politicko-bezpečnostního prostředí z pohledu ČR v letech 2016–2019](#) předkládáme deset základních tezí pro přípravu bezpečnostního systému České republiky:

1) Politicko-bezpečnostní prostředí blízkého i vzdálenějšího okolí České republiky je v nejhorším stavu za poslední dvě dekády a na základě pozorovatelných trendů lze předpokládat další zhoršení a destabilizaci.

2) Identifikujeme čtyři zásadní hrozby pro životní a strategické zájmy ČR:

A) Kinetické hrozby agresivních autoritářských režimů (další fyzická agrese Ruské federace, zaměřená přímo proti spojencům Česka)

B) Masová neřízená migrace ze třetích zemí (propuknutí rozsáhlé migrační vlny, případně i násobě větší, než byla ta z roku 2015)

C) Islámský extremismus a terorismus (útoky uvnitř Evropy, včetně možnosti zásahu na území ČR)

D) Nepřátelské vlivové a dezinformační operace agresivních zahraničních aktérů na českém území, včetně cyber hrozeb (zejména Ruské federace, dále Číny a Islámského státu / globálního islamistického hnutí)

3) **Současný bezpečnostní systém České republiky je na tyto hrozby zásadně nepřipraven.** Proto je potřeba, aby příští vláda (s předpokládaným termínem vládnutí 2017–2021) připravila zásadní reformu a rekalibraci bezpečnostního systému České republiky.

4) Kromě schopnosti reagovat na jednotlivé hrozby je potřeba, aby byl **současný systém zajišťování bezpečnosti ČR mnohem lépe koordinován.** V současné době česká bezpečnostní politika stále předpokládá oddělenost vnitřních a vnějších hrozeb, což je vzhledem k povaze přítomných rizik pozůstatek minulosti. Jako vhodná instituce pro koordinaci bezpečnostního systému ČR se nabízí Bezpečnostní rada státu, která je zatím bez dostatečného aparátu. Bylo by přirozené na jejím základě vytvořit efektivní systém řízení bezpečnosti, který by byl koordinován *státním tajemníkem pro národní bezpečnost*, což je model, který známe (byť v odlišné intenzitě) z USA a dalších spojeneckých zemí. Tento státní tajemník by byl, stejně jako státní tajemník pro evropské záležitosti, podřízen přímo premiérovi a měl by koordinační roli mezi jednotlivými rezorty a bezpečnostními složkami. Povaha současných hrozeb dělá z efektivní koordinace českých bezpečnostních institucí a agentur nutnost.

5) Vzhledem k nárůstu tradičních hrozeb, jako je agresivita Ruska, a poklesu zájmu USA platit evropskou bezpečnost je nutné **přestat o české armádě přemýšlet jen jako o specializovaném expedičním sboru, ale jako o ozbrojených silách schopných teritoriální obrany**. České ozbrojené síly jsou silně podfinancovány a i současná koaliční dohoda o navyšování rozpočtu na obranu je nedostatečná, a ani není naplňována. Česká armáda musí být politickou reprezentací budována jako sbor schopný zasahovat nejenom při obraně spojenců, ale i při obraně teritoria České republiky, včetně plnění policejních úkolů v případě migrační vlny velkého rozsahu.

6) Vzhledem k předpokládanému nárůstu vnitřně-bezpečnostních hrozeb a nutnosti systematicky vytvářet odolnost obyvatelstva by měl být **masově znásoben koncept aktivních záloh AČR**, včetně možnosti dobrovolných cvičení. **Vybrané formy posílení obranyschopnosti obyvatelstva by měly být zavedeny**, např. na základě inspirace praxí státu Izrael, s respektem k místním specifickým a s jasným cílem vybudování odolnosti společnosti proti hrozbám, které lze očekávat. Stát také musí mít základní kontrolu nad ozbrojujícími se skupinami obyvatel, aby je mohl monitorovat a případně zasáhnout proti extremistickým tendencím.

7) Z pohledu české zahraniční politiky a s ní spojenými bezpečnostními projekty pro Českou republiku vychází vhodnost operování na základní ose tří klíčových spojenců. **Pro ČR je zásadní geopolitická kotva v USA, ekonomicko-bezpečnostní spolupráce s Německem a obranná spolupráce s Polskem**. V rámci těchto os by měla politická reprezentace hledat realizovatelné a politicky i věcně přínosné projekty.

8) **Bezpečnostní systém České republiky musí být připraven na migrační vlnu velkého rozsahu**, jejíž zhmotnění je v následujících letech pravděpodobné. Součástí reakce státu by měly být jak trénovaná reakce bezpečnostních institucí, tak připravené a naostro procvičované koordinace rozhodovacího procesu (včetně ústavních činitelů) a komunikace s obyvatelstvem.

9) V následujících letech je **vysoce pravděpodobné, že násilných a teroristických útoků inspirovaných islámským extremismem bude uvnitř Evropy přibývat**. Je možné, že první útok zasáhne ČR. V rámci této oblasti je potřeba centralizovat koncepční kompetence do budovaného Centra terorismu a hybridních hrozeb na Ministerstvu vnitra. Toto centrum by mělo být hlavním metodikem, přijímat poznatky od zahraničních partnerů a navrhnout český systém prevence terorismu na strategické úrovni. Zásadní roli by centrum mělo věnovat dezinformačním a rekrutačním operacím islamistů.

10) V následujících letech téměř jistě uvidíme zintenzivnění dezinformačních a vlivových operací agresivních režimů, zejména Ruské federace. Česká republika si pro ubránění své suverenity proti nepřátelskému zahraničnímu vlivu musí zajistit kapacitu a schopnost monitorovat, asertivně reagovat a čelit těmto snahám, které směřují proti základům demokratického zřízení, ať už přicházejí z Ruska, od Islámského státu, nebo od islamistických režimů na Blízkém východě.

Radko Hokovský, Ph.D., výkonný ředitel think-tanku Evropské hodnoty

Jakub Janda, zástupce ředitele think-tanku Evropské hodnoty

► **ADRESA KANCELÁŘE**

THINK-TANK EVROPSKÉ HODNOTY
VLKOVA 36 (PRACOVNA)
130 00 PRAHA 3

► **KONTAKT**

+420 773 064 169
INFO@EVROPSKEHODNOTY.CZ

► **WEB**

WWW.EVROPSKEHODNOTY.CZ
FACEBOOK.COM/EVROPSKEHODNOTY
TWITTER.COM/EVROPSKEHODNOTY